

N°. 35.

Sestdeenà, 26. August (7. September)

1872!

Malsa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

R a h d i t a j s.

Cefschemmes sinnaas. No Rihgas: Wief, gubernators pabrreisiojis, — pabr sudduschu behnu, — dahwanu salaffischana. No Belgawas: laupitaji fakerti. No Kursemmes: pabr basnizu. No Leerojas puffes: pabr scha godda druwu-augleem un zittas sinnaas. No Pehterburgas: pabr a. Keisera reisofchanu — un pabr siltu velnu.

Ahrsemmes sinnaas. No Wahzsemmes: keiseru fanahlschana, — uewar-refchanas swehili, — Jesuitu israidischana. No Englandes: alminu-obglu kahredita. No Franzijas: republikas swehiti aischlegti, k. Napoleons apfubdehst. No Italijas: pabr pahwesta wahjumu un pabr laupitajeem. No Portugales: pabr dumposchanohs. No Japanas: pabr Keisera jaunahm eeriltshu.

Jaunafahs sinnaas. Daschadas sinnaas. Weens wallars Damaskus pilssehta. Sinnaas no Platbillscheem. Ehrmotas jantafchanas. Garriga konzerte. Teateris. Peelikkuma. Leischu firsts Sedemins un Leischu swineecks Sagatis. Ar warru apprezjeta. Dsiftstele. Weegls ammat.

Cefschemmes sinnaas.

No Rihgas. Widssemmes gubernators Baron Wrangell 20ta August atkal pabrreisioja mahja.

No Rihgas. Jau fenn pa ahrsemmes awiseshu daubfinaja, ka Bruhschös Pommeres aprinki frohna muischu rentineela, wahrda Böckler, 4 1/2 gad-dus wezza meitina Anna effoht pasudduse. Behrenam bija ihfi apgreesti gaischi (blond) matti, sillas azzis un waigi stipri bruhni. Ihpaschi to warroht passht pee kahdas greesuma rehtas, kas tai effoht appasch puffe kreisajas kruhts kahrpai. Behrns bi-jis argehrbts ar farkani raibu schottina kleiti, ar farkanigu preekschautu, ar bruhnu falmu zeppuri, kam tantes ar melnu samt u apschuhtas, baltahm sekkhem un melneem ahdas sahbaeem. Winna runnajoht to taggadejo un arri wezzo Wahz wallodu. — Lai gan wiffas mallas turpat ruhpigi effoht zaurmetletas, tomehr ne kur kahdas pehdas ne-usetas, no

ka jadohma, ka behrns ne-effoht ne kur gallu dab-bujis, bet nojagts. To laikam buhschoht darrijuschu tschiggani, woi zitti tahdi wasanki, andelmanni un ehrmotaji, kas pulzineem no weena zeema us ohtra wasajotees un fargajotees no leelahm pilssehtahm un leelzekeem, bet pahrdsihwojoht meschös un labbi-bas tihrumös, un daschu reis ar pahrwillteem wah-geem, kam sirgi woi sunni preekscha juhgti, ar see-wahm un behrneem aptahrt wasajotees. Schahdi wasanku pulki wiffi kohpa mehdssoht fasinnotees ween-tuligös zeemös, kur tee mehds apmestees. Tadeht gan warroht dohmaht, ka pasudduschais behrns schahdu wasanku warrä tizzis, kas to laikam no weena pulka subta us ohtru, lai to newarretu isdibbinahm un at-rast. Irr arr awises jau bijuschas sinnaas, ka tas behrns schur un tur jau redsehts un daudsina arr, ka to redsejuschu pabr muhsu semmes rohbeschahm pahrnahloht. Kad nu Wahz walstu general-konsulis tapat muhsu, ka arri Kursemmes gubernementu wal-dischanas pahr to luhdsis, tad arri schahs wiffahm muischu un tauschu polizeju waldischanahm usde-wuschas, ruhpigi pehz ta sudduscha behrna sawös aprinkös apskattitees, ihpaschi pee tahdeem wasan-keem, tschiganeem un zitteem, kas wai nu weeni, jeb pulkös aptahrt staiga. Sinnams, ka laikam dreh-bes un ir patte isstatte tam behrnam wairs nebuhs tahda, ka eefahkuma bij, jo wiltneeli jau pahr to buhs gahdajuschu. Tee, kas to behrnu isdibbina, woi til pehdas peerahda, ka to warr atrast, lai tuh-lin dohd sinnu gubernijas waldischanai. Wahzu general konsulis atraddejam no waldischanas puffes ismalfahs 300 dahlderus gohda malfas.

Wehl no Ribgas. Behstis pastahw komiffija, kas dahwanas falaffa preefsch teem 10tâ Mai f. g. zaur kruffu un aulu ispohtiteem un schi kommissija darrijuse sinnamu, ka dahwanas fanemschoht tee kreisdeputirti baron v. Wolff un A. v. Freymann, brugguteefas - lungi baron Vietinghoff un v. Grünbladt, Naunas mahzitajs Bierhuff un Behsu mahzitajs J. Holst. — Arri schè Ribgâ tahdas dahwanas pretti nems un zaur awisehm pahr tahm kwiiteerehs Rib-Wahzu awischu un Mahjas weesa redakzijas un ekspedizijas. Lai Deems pats atwerr labdarrigas firdis un rohkas!

No Zelgawas sinno, ka 9tâ August ap wakararu starp pullft. 6 un 7 kwartaloffizeers Busch tur notwehris to 2trâ Juni is Ribgas zeetuma is sprukfuchschu arrestantu Frizz Petersohn un to jau daschas reises no teefas strahpetu pee Leelahs Swehtmuischas peederrigu semneeku Indrit Steglan. Kad Busch ar waktmeisteru Otto Witten abbus fanemtohs medda us polizeju, tad Petersohns attal ismukka un neh-mahs behgt. Kad nu abbi polizejas lungi tam paf-fak dsinnahs un kwartaloffizeers Busch tit 5 sobtus behdsejam bija pakkat, tad schis ar pistoli 2 reis us winnu schahwa; tomehr pahr to wissu nebehdadami pakkat-dsinneji neatlaidahs, kamehr kahdu pufschwerti ahnpuff' pilsehtas pee Zelgawas pulwera magasines to fahetra un tà abbus diwus us polizeju nowedda. Pee ismekleschanas dabbuja sinnaht, ka abbi schee blehschi peederroht pee teem, kas 5tâ August Lohrup muischas Starpas kroggu, Widsemme, aplaupijusch. — Abbeem kehrejem par winnu firdibu gubernijas waldischana isfazzijuse sawu pateizibu.

No Kursemmes. Ruzzawas krohna basniza irr kahdas 4 juhdses no Palangas un kahdas 5 juhdses no Pruhfchu rohbeschahm. Ruzzawâ irr wezza, no kohla taihita basniza, kahda gan ta weeniga wehl Kursemmè atraffees, kas us frusta wihschi irr buhweta un jau dikti fanihkufi. Nu tur taihish jaunnu basnizu us itt jaunnu weetu, netahlu no tahs wezzahs. Tanni 18. Juli liffa Ruzzawas jaunai basnizai ar Deewa wahrdeem un wairat balsigu dseedafchnu pirmo grunts akmeni. Bija jauka preeka deenina mihteem Ruzzawneekem!!

No Leepajas puffes, tai 18. Augustâ. Schis 1872trais gads attal ischfirrahs no zitteem. Paga-hjusti seema bija filta, leetaina un bes sneega, bes gruntigas kammanu braufschanas. Pawaffara attal filta no pat Merz mehnescha. Gan warr teikt, ka schinni gaddâ pawaffara nebuht nebija. Ar waffaras fultumu ta eesahlahs un palikka lihds scho baltu deenu. Garra, faufa, jauka pee 30 grabdeem filta waffara, kahda naw fenn peeredseta. — Taggad runnashu kahdu wahrdiau par schi gadda augteem. Rudsus schogadd' muhsu puffè agri ptahwahm! 20tâ Junijâ redseja jau pirmohs rudsu kuhlfichus us Disch-Gramsdas lunga tihromeem. Rudschi irr wif-fur itt labbi isdemuschees un swarrigi. Labbafee

well pahri par 130 mahrzinahm. Daschi stabsta, ka no Wahzsemmes leeleem rudseem 140 mahrzinas smag-gus istuhlfuschi. Aww.-muischâ leelohs Wahzsemmes rudsus no 5 puhru sehjuma 100 puhrus istuhlfuschi, graudus ka kruffu; tas buhtu 20 puhri no weena puhra sehjuma. Gauschi labbi! — Kweefchi irr arri labbi isdemuschees un irr swarrigi pee 140 mahrzinahm. — Waffareja ne wiffur irr weenada! Mitras, mahlu semmès irr meefchi un ausas teizami; taf gruntu semmès no karstuma un faufuma apspeesti. — Sirni un linni ne wiffai teizami. Ahboltinsch bij labbi audsis; bet seens masaf ka pehrn. No kartupeeteem gaidahm, kas tur isnahs; zitti subdsahs jau, ka ruhdejoht. — Ahboku nau dahrsos ne ka. Rahpuru tihkli kohkus pehz seedu laika apnehma tà ka kohli baltoja ween. — Kesberu, bum beru un pluhmju arri nau, rettejam kahds masuminsch. Ruddens sehja jau daschâ weeta fakto. Laiks usturrahs weenads faufs un pasilts, taf nakts falnas jau bijuschas. Laiks nakts no 2tra us 3scho August un tai 13. August bija seemeta blahsmas redsamas pee flaidra debbes.

— Leepajas Wahzu awises tohp no 1. Julija tschetri reis par neddetu drikketas un islaistas. Wehl ohtra drukkatawa no Niemann f. irr Leepaja cetaita, kas wehl ohtras Wahzu awises „Tages-Anzeiger für Libau und Umgegend“ drukka.

— Palangâ par bahdeschanas laiku diwi nammi un kattoku mahzitaja muischas stallis ar 40 wesumeem seena nodeggusch. Tai stalli arri 6 sirgi, kas bijusch ar kehdehm peeseeti, lihds fadegga. — 2 sirgi bija basnizlunga un 4 dahrgi ehseeli peederreja kahdam lungam, kas bija masgatees atbrauzis.

— Jaunpils kirspehle, Wikitu pagasta, nospehris pehrtons ap seena laiku trihs wihrus, pshwejus, kas no leetus muldami appalsch kupla behrsa bij pabehgusch. — Wiffus trihs weenâ kappâ arri paglabbajusch. G. F. S.

No Wehterburgas sinno pahr augsta Keisera un Krohna-mantineela usturreschanohs Nowotscherkassâ 12tâ un 13tâ August. Turrenes erzbiskaps turrejis jauku runnu augsteem Weeseem par peeklahjigu apfweizinaschanu un pats augstais Keisers attal mihschi un zeenidami ar runnahm apfweizinajs kasaku wezzakohs un winnu subtitohs weetneelus, — pahr to us preefschu plaschaki stabstim.

No Wehterburgas. Tejenes awise „Seemeta paste“ sinno pahr teem semneekem, kas ifgaddos mehds aiseet us filto Kreewu semmes dalku darbu melieht un kam schogadd' pawiffam flitti isgahjis tadeht, ka schogadd' druwu augli flitti isdemuschees un tapehz darba mekletajeem glusch masaf alga maf-fata. Balaklawâ dauds strahdneeki par ubbageem pahrnahlfuschi mahja, jo tur tit maksahs 20 lihds 40 kapcikas par deenu, par to pascheem arri sawa pahr-tikka btjuse jagahda. Bogutschara aprinki Worone-

schas gub. bijis strahdneeku daudj wairaf nekà darbu un turrenes semneeki gahjuschi darbu melleht pee Dohnas kasakeem, kur arr wihreem 20 lihds 25 kap. un feewischlahm til 10 kap. par deenu malfajusch, No Slawjanoserbstas, Felaterinoflawas gubernija wehl sliktakas sinnas nahluschas. Tur ne-effoht ne kahda darba, no turrenes darba-kaudis pahrnahluschi bes naudas, tapehz ka tur, kur wehl darbs bijis, wihreescheem malfati lihds 20 un feeweetehm 5 kap. par deenu. Tikkai Ddeffas aprinki bijuse labba petna.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Pahr to trei ju keiseru fanahlschanu Berlinè awises weenadi wehl spreesch fatra pehz sawas wises. Strihdahs pahr to, kursch no wisseem teem trim keisereem fanahlschanà buhschoht tas preekschneeks un us to atbild, ka laikam tas, kas ilgaki keisera ammatà stahw un tas effoht Ghschtreikijas keisers Franzis Josefs. No zitteem waldineekeem, kas us scho fanahlschanu aizinati, Bairijas kehninsch negribboht nahkt; arri Wirtembergas kehninsch sohlijis tikkai weetneeku sustiht. Effoht scheem kahds neeka eemeflis. Bairijas kehninsch arri taggadejo ministeriju atlaidis un ezehlis zittu, kam par presidenti v. Gasser kungs, kas lihds schim bijis Baireeschu wehstneeks pee Wirtembergas kehnina. Schis Gasser effoht weens no teem, kas prettineeks bijis tai walsts eedallschanai, kurrà ta zaur to Frantschu farru 1870 g. pahrzelta. Bet, tà fakka, winsch taggad to jauno buhschanu wairs nekà newarroht pahrtaisiht, lai gan tai irr eenaidneeks. No wez zeem ministereem til karra-ministeris ween wehl paltschoht sawà weetà. Laikam Gasser k. buhs tas, kas kehninu pahrrunnajis, us Berlini ne-eet. Us scho fanahlschanu no Kreewijas Berlinè 23. August (4. September) jau eereisofjuschi Leelfirsts Nikolai Nikolajewitsch, firsts Drlow un firsts Gortschakow. — Pruhstija un laikam arri zitta Wahzsemme 2trà Septbr. (21. Aug.) swinneja uswarreschanas-swehttus, kad preeksch 2 gaddeem tai deenà pee Sedanas Frantschu keiseru Napoleonu pahrspehja. — Pruhstija jo stipri strahda ar Jesuitu iswaddischanu un tè tai daschas libbeles zekà, jo schee tehtini ne kà eegribb ar labbu schkirtees no Wahzsemmes awim, kam pahrleeku labba willa. Paschas awis arr daschà weetà schohs gannus tà eemihlejuschas, ka negribboht no teem schkirtees. Un kadeht? Tadeht, ka schee ganni ar wisseem winnu labbeem un kaneem darbeem bij meerà, kad tik ar to ween aisbildinajahs, ka tam darbam effoht labba nodohma klah. Kad preeksch tahdas nepasibstamas labbas nodohmas kur war papilnam mantas laupiht un turklat arri kahdas zilweku dschwibas jatehre, tad tas ne-effoht nekahds grehts. Schahdi tee tehtini un dwehsetu ganni tee Jesuiti un naw nekahds brihnums, ka Wahzijas awises tohs lamma par laupitajeem un flepkaweem. Schohs winni nu no sa-

was semmes isdsenn ahra. Bet, kà jau fazzijam, mihtahs awis gannus aisstahw. Tà nupat notikka Effenes pilssehtà. Turrenes landrahts waldischanas wahrda noet kahda wakkara Jesuitu klosteri un fakka, ka eelshsemmes Jesuiteem pa trim neddekahm un swescheem pa trim deenahm no pilssehtas ja-aiseijohht pruhjam. Aiseijohht swehto wihru awis warren daudj bij us eelas, kas landrahtu ar alminu kruffu pawaddija; un kahdam birgeram, kas landrahtu sawà nammà gribbeja glahbt, nammu tà ar almineem rohtaja, ka tik tabs feenas ween pahri palikka. Tahkati eijohht kruffa nenostahja un kad polizeja gribbeja dumpi apmeerinaht, tad dabbuja tahdu paschu atbildi, — kamehr wajjadseja ar eerohtscheem strahdant un kreetni strahdant, jo fakaitinatas awis bij sawu lehno dabbu saudejuschas un peenehmuschas swehra dabbu. Wiffu to gan winnu ganni bij isrihlojuschi, jo schee wihri pahr walsts lilkumeem ne ko nebehdajohht. — 17tã September bistapi atkal reis sapulzeschotees Fulda pilssehtà us farunnaschanohs.

No Englandes raksta: Newarroht sinnaht, woi zaur tam, ka darba-kaudis atraujotees no darba, woi zaur to, ka tee, kam peederr alminu-ohgku bedres, zehlusches ta libbele, ka alminu-ohgles pee winneem paltsuschas dikti dahrgas. Taggad Englande, kas ar scho melno prezzi wiffu pasauli apgabdjuse, preeksch fewis to prezzi eeweddohht no Belgijas. Ir pat no Amerikas warroht alminu-ohgles lehtaki dabbuht un pahrwest, ne kà paschu semmè tabs malfajohht. Tè nu gan labbi ja-apdohmajahs, ka pascheem sawa prezze nepaleef rohtà, jo kad leelee fabrikanti un dselleszektu waldischanas buhs ar ahrsemmeem pahr scho prezzi kontrakti notaisijuschas, to tad Englande ar sawahm almin-ohglehm darrihs? — Laikam gan jau pee laika zennu atkal atzels.

No Franzijas. Frantschi gribbejuschi 4to September deenu ar lihgsfmoschanu swinneht, tapehz, ka tai deenà no Napoleonu waldischanas wakkà tikluschi, bet waldischanu to aisleeguse. Tadeht wisseem gubernatoreem tizzis usdohts, tai deenà balles un kauschu sapulzes aisleegt un wiffahm polizejahm buht nomohdà un us naggeem, sawaldiht nemeerus, kas tadeht warretu tur iszeltees. Teiz gan, ka effoht ta deena meerigi pahrgahjuse. — Starp daschahm wainahm, ko Frantschi sawà widdu useet, effoht trublums pee kauschu klohlahm. Kahds gubernators no sawas gubernijas usdewis, ka tur 26,000 behrni ne kahdu mahzibu nedabbujohht un tee 81,000, kas klohlà eijohht, teefoht knappas ruhmes deht lohpa faspeesti. Deelaka dalka klohlu effoht til sliktas, ka klohlu-inspektors pahr tahm fazzijis: prahtigs semneeks sawus lohpus tahdà ruhme ne-eeflohdjischohht.

— Kahds Parishes grahmatu-drifketajs, Plon wahrda, taggad eedrohschinajees zitreisejo Franzijas keiseru pee teefas apfuhdseht. Tas no Napoleonu III., zittureiseja Franzijas keisera, kas agrak Tullerijas

pilli dsihwojis un taggad Scheschursté usturrah's, pagehr 332,299 frankus, 65 zentimes par to grabmatu: „Stahsti pahr Besarü Suliju,“ ko tam drikkejis. Schi leeta teefahm usdohta, bet woi tab Napoleons taggad nahls us Franziju pee teefahm atbildu doht?

No Italijas. Is Rohmas sinno, ka wezzais pahwesta tehws taggad ihfâ laikâ effoht pahr dauds nowezzejees un til wahischs, ka nekahds ehdeens tam wairs nefmektoht, lai gan winna pawahrs schinni lectâ effoht leels meisters. Effoht arri tohti aismirfigs palizzis un daschüreis gramatahm usleektoht aplamu adressi; winsch taggad mas ween runnajohht un wairaf kaujotees ar dohmahm ween. Tas wiss gan nahloht no tahm firds-fahpehm, ka winnu reis tahs wehleschanas Rohmâ isdewuschahs preeksch keh-nina waldischanas ween, bet preeksch winna ne kâ. Ar to nu wiffa zerriba, ka sawu laizigu warru atkal dabbuschoht atpakkaf, pawiffam effoht isnihkufe. Nedrihtstohht winnu dauds reis usrunnaht, jo tab drihs apskaitotees. Arri tas pahwestam deesgan buhs kehrees pee firds, ka Italijas keh-nina waldischana Jesuitu generali un winnu waldischanu — aiskraidija no Rohmas prohjam.

Atkal ta wezza kaite sahloht stipraki sahpeht, prohti, ta laupitaju dsihwe Romajnas aprinki, pahr ko zittu reis pahwests walbija. Keisneeki nebuht wairs nedrihtstohht zekâ dohtees un pa nakli jau neweens nerahdotees us leelzeka. Dauds tahdu laupitaju pulku staigajohht aplahrt kaudis plehsdami un waldischanas karrawihreem ne kâ ne-isdohdotees tohs twert, tadeht, ka laupitajeem wisszaur effoht dauds palihgu un draugu, kas ikreis teem pasinnojohht, kad kehreji tuhwmâ. Sahloht atkal baggatus lungus fakert un pee sewis turreht zeetumâ, kamehr tohs ar leelu naudu no winnu naggeem ispehrf.

No Portugales raksta, ka tur dumpineeki fleepen bijuschî norunnajuschî 24tâ un 26tâ Juli dumpi fazelt wiffâ keh-nina walsté. Dumpim bija eefahktees galwas pilssehtâ Liffaboné, tet tē to tuhlin eefahkumâ apslahpejuschi. Waldischanai wiffi tee wainigee taggad effoht sinnamî un ta leektoht tahs galwineekus ween' pakkaf ohtra fanemt zeeti. Waldischana arr wairaf saldatus fasaufufe kohpâ, kas waijadstigi tadeht, ka dumpineeki apnehmuschees us nahwi un dsihwibu Liffaboné zeltees kahjâs un sawus apzeetinatohs galwineekus no zeetuma un prozessehm atschwabbinaht. Effoht tannî pulkâ dauds leeli wihri, kas gan sinn, ka winnu gohds nu us muhschigeem laiteem wehjâ. Kad pasauke weenreis paliks prah-tiga, pee mallas mest dumposchanu, kas ne ko zittu, ka til pohstu ween pastrahda!

No Japanas sinno, ka — kâ jau agraf peeminnejam — Japanas keisers jeh Mikados nahlofschâ gaddâ buhschoht us Giropu nahkt un laikam arri Wihnê to leelo pasaules israhdischanu apmekleht. Trihs karrâ-fuggi pa jubru buhschoht winnu pawaddiht. Salka, ka Mikados bihdamees no Ame-

rifaneeschu warren leelahm un flakkahm apfweizinaschahm, buhschoht us rahmako Giropu nahkt, tē ar tahdahm apfweizinaschanahm aprastees un tad us Ameriku eet. Schis walbineeks no firds grihbhoht gaismu Japanâ wairoht un wiffadâ wihjê sawu semmi mahzitahm tautahm tuhwu west. Ir pat tizzibas leetâs noteektoht leelas pahwehrtischanas: isdohta pawehleschana aisleeds beskaunigas deewektu bildes turreht un sohla tahs fadedsinahht, kur ween atraddischoht.

Jaunakohs sinnas.

No Nibgas, 26. August. General-adjutants Patkul isgahjuschâ nakli tē eereijoja.

No Wehterburgas, 24tâ August. Keiseriska Augstibu, Leelfirsta Konstantina augsta Gasparascha schodeen aiskreisjoja us Krimmu.

No Berlines, 25tâ Aug. (6. Septbr.). Keiseriska Majestete, augstais Kreemu Keisers schodeen pehz pufsdeneas pulsti. 2¼ tē atreisjoja un tiffa no Keisera Willema, Wahzu trobnaprintschâ un teem tē buhdameem augsteem firsteem un winnu stahtes pawaddoneem ar wissleelako qohdu fanemts.

No Berlines, 24tâ Aug. (5. Septbr.). Wahzu Keisers firstu Gortschalowu fanehma. — Rihtâ atbrauks Berlinê Gystreikijas Keisers. Laiks irr brijnum jauts, swe-schu fanahht tohti dauds. — Keisers nodohmajis 12tâ Septbr. (31. Aug.) ar firu Bismarku reisohht us Marienburgu. — v. Gasser lungam Bairijâ ne-effoht wis isdeweess jaunus ministerus sadabbuht. — Tee trihs Keiseri fa-eeschoht kohpâ til tadeht, norunnahht, kâ kahrtigu un meerigu buhschanu Giropai sagahdaht.

Daschadas sinnas.

Kamehr no zittahm puffedhm sinnas jo plaschas nahkt par wehtru un negaisu, 10tâ Maijâ, — tã mehr no Triates puffes sinnas ne kahdas. — Pee mums, paldees Deewam, schi deena pagahja bes kahdahm leelahm breehmahm. Tiffai stipris leetus lija un retti kruffas graudi semmê birra. Dikti pehrkõns duhza un ne retti stipri spehreeni bij dsirdami. No breehmudeenas til to stahdi warretu peeminneht, ka Triates Wezz-Slebber fainneekam 2 gohwis gannibâ no pehrkõna tiffa nospertas, kas kahdus 50 rubl. fudr. bij wehrtibâ. — Daschi Triates fainneeki samett walstis teefas preekschschdetajam mihlestibas-dahwanas, lai winsch tahs, kad sakrahjis, atdohd tam apbehdinatam. Schahda mihlestibas-beedriba jau fenn pee Triateescheem pastahw, kas apbehdinatam stahdi masaku padarra un teescham teizama leeta irr.

30tâ Maijâ, Pehtera swehtlõs, Deewa-kalposchana bij basnizâ, kur muhsu firmas tehws, kas jau 40 gaddus Triates draudsi us salkahm gannibahm waddijis, jauku spreddiki, kâ jau aishween, pahr 100to Dahwida dseesmu teiza, un dseedaschanas beedriba lihds ar muhsu raggu-puhstejeem to deenu jo jauku padarrija. — Tē japeeminn, ka Triates draudjê, Wezz-Brangust walsti, tahda patti puhsteju-beedriba zehlussees, kâ ta flawena, — sem Punnin tehwa waddischanas stahwedama, — raggu-puhsteju beedriba

Dsehrbenē. — Bif rakstitajam sinnams, tad gan Dsehrbenes puhteju-beedriba irr ta pirma, Walkas ta ohtra un nu Triates ta trescha puhteju-beedriba, Widsemme. — Dsird, ka jau arr Wibzeem walsti, Triates draudse, ta patt, ka Wezz-Branguff walsti, — kahdi jaunelli effoht fadewuschees kohpa beedriba, raggus jau eegahdajuschi un nu til mahzotees jo zeeschi. — Tad nu irr Triates draudse 2 raggupuhteju beedribas, prohti, Wezz-Branguffos un Wibzeemos. — Rakstitajs no sirds wehle abbahtm beedribahm weiklibu un labbu selmi pee mahzifchanahs, itt ihpaschi Wezz-Branguff beedribai, kas jau muhsu draudsi, Pehtera swehtkos un Jahnos, ar sawu pufchanu eepreezinaja. Gan wehl daschi tohni gahja neskaidri, bet kad to ihfu laiku eegaume, kamehr beedriba zehlusces, tad teescham jaleezina, ka labbi puhta. — Tad nu, brahki, us preekschu! Til labb' Branguff, ka Wibzeem' puhtejeem, lai allasch sirdi skann tee wahrdi: „Lai ar wihra ustizzibu sawus darbus strahdajam!“ — To rakstitajs no sirds wehle schihm abbahtm beedribahm!

24tā Juni, Jahna deenā, pehz beigteem kapsehtas-swehtkeem, Triates dseedaschanas-beedriba lihds ar Wezz-Branguff puhtejeem noturreja, Triates pagalmā, dahwanu-swehtkus preeksch weefuta apskahdeteem, kas I. Behsu draudses teefas aprinki us klaušibas semmes dsihwo, zaur ko 91 rubl. 17 kap. subr. eenahza. — Tohs 8 rubl 83 kap., kas no simta trubka, pehrmindera leelstungs, von Transehe, peelikka klah, ta ka tad nu pilns 100 rubl. subr. preeksch teem zaur wehtru apskahdeteem tiffa. — Urri Walmeeras dseedaschanas-beedriba bij schai deenā mums Triateescheem laipnigi sawu palihdsedamu rohku sneeguse, schē atnahdama, — par ko sirsnigi preezajamees un pateizam. — Dahwanu-swehtkus cesahka ar 439tu dseesmu Widf. dseesmu gramatā un ar zeen. dr. mahzitaja usrunnu. — Swehtkos wiswairak til Latweeschu tautas-dseemas no muhsu mihta, — wisseem Latweescheem neaismirstamā peeminā paleekama, — Widsemmes Seminar'-Direktora, Bimse tehwa, „Dseesmu-rohtas“ tiffa dseedatas.

30tā Juli, Triates dseedataju-beedriba lihds ar Walkas puhtejeem noturreja garrigu konzertu Wibzeem' Deew-wahrdu namminā, un pehz tam tai paschā deenā, laizigu konzertu Wibzeem pagalmā. — Genahkums bij nowehlehts preeksch Deewa-nammina jaunahm ehrgelchm. — Konzerte tiffuse cesahka ar 388tu dseesmu, Widf. dseesmu gramatā, un ar zeen. dr. ganna runnu par 29tas Dahw. dseemas wahrdeem. — Pagalmā til tiffuschas Latw. tautas-dseemas no Dseesmu-rohtas skandinatas un pa starpahm Walkas puhteju-kohris jo jauki spehlejis. Ta ka rakstitajam daschadu kawelku deht neisnahza te klaht buht, — tad ihsti nesinnu, zil us konzertu eenahzis. — Ka dsird, tad effoht ap 100 rubl. subr. eenahzis. — Tee nu, ihfi iststahstiti, bij schihs waffaras wehra leekamafee gaddijumi.

Lai tad nu arween kohpa paleekam, mihlestibas-darbus strahdadami un par sawu tuhwa labklahschanu gahdadami, til labb' dseedataju-, ka puhteju-beedribas, lai kohpa mihlestiba, faderriba un weenprahtiba, kas schos laikos daubs reis trubht, — strahdajam tai Runga leela wihna-kalnā, kas to ihstu algu mums wisseem dohs tad, kad to ihsto sweht-walkaru sawwannihš. — Tapehz:

„So to braktu mihlestibu
Sirdis stipri glabbajam,
Lai ar wihra ustizzibu
Sawus darbus strahdajam!“

Ka ta notcek, us to lai Deew palihds!

Triates w. stohla,
ap Labrentscheem 1872.

Jr. Mühlberg.

Weens waffars Damaskus pilssehta.

Kad 14. Mai 1869 gaddā wissu deenu zaur jaukeem Libanus kalneem ar dilischanzi biju brauzis un Damaskus pilssehta itt peekuffis to waffaru eelsch „taisnas eelas“ reisneeku mahja kohrteli biju atraddis, tad to waffaru wehl schur un tur pa tahm apfahrtejahm eelahm pastaigajees, drihs ween meeru mettu no tahkafas ceschanas til tabeht, ka nahts tumshums jau manni muddinaja pee meera us isdussu steigtees. Til ko sawā mahjas-weeta biju eegahjis, tur kahdus 3 reisneekus preekschā atraddu, kas no falda wihna bruhkeschanas bij lohti preezigi palikufuschi un ir manni sawas pasalkas gribeja cewiht, lai ir es tur pee winneem lihdsas sehdedams klaušitohs, kahdus stikkus schee pa wissu deenu schur un tur pa pilssehtu apfahrt klenderejoht starp Zuhdeem un muamedaneescheem irr redsejuschi jeb arri isdarrijuschi. Es no zittadahm dohmahm pahrnemts mas ween us winneem klaušidamees, drihs no sawa mahjas fainneeka, kas bij dsimts Wahzsemneeks, waffarinas pagehrejis, eegahju jaukā dahrsinā un tur pee sprizzedama uhdens awota „lappu laubē“ nosehdees, sawas man peenestas Deewa dahwanas eelsch wiffa kluffuma baudiju. Tur tahdā eewehrojama sweschā weeta pirmu waffaru pawaddoht, man bij gluschi sawahdi ap sirdi. Bif mihligi un jauki jaw tur sweschineeku ne-eepreezina tee sweschajadi dabbas jaukumi ar teem skaišteem un neredseteem lappu un seedu kohkeem, kur nu wehl paleek ta jauka neisteizama smarfscha, kas tur lehnā waffarastundas kluffumā wissu gaisu ka pildiht peepilda. Dittas dohmās eegrimmis un no neaprakstama preela pahrnemts, mannim ta islikahs, itt ka es jau buhtu woi paschā paradihse pahrzeltis. Te us reisi ta faldi murgujoht, is tuwejas eelas isdsirdu itt sawahdu nejauki gaudadamu daubskahrtigu balsu trohtfni. Drihs pee wahrteem peekrehjis, eeraudsiju kahdu kauschu barru, kas mirroni baltā pallagā celikkufuschi laikam us sinnamu mahjas-weetu neffa. Lai gan sweschajadi, tomehr itt behdigi schee Ašjas pusses laudis tam lihkam paklat staigaja. Pehz schā notikkuma es wehl labbu laizinu sawā „lappu buhdinā“ sehdejis,

tad dewohs uf gullefchanu, fur leelâ fahle uf is-
 pihta mafcha fawu zettafobmu pagalwê lizzis, no
 pagahjuschas deenas notiffumeem fapnojoht itt faldi
 aismiggu. Tê guffoht man garrâ tâ parahdijahs,
 itt ka es teefcham redsetu to eewehrojambu Saula
 atgreeschanohs pee Kristus, wianna kristibu un azzu-
 gaischuma atdabbuschanu zaur Ananiasa rohku uf-
 liffchanu, tad apustula Bahwila firfnigu zihstefcha-
 nohs prett Zuhdeem, wianna behgfschanu un arri wianna
 stipru tizzibu. Wiß tas man tâ preefchâ nahza,
 itt lâ tas nupat wehl notiftu. Tâ tahs ihsas kluf-
 fas nakts stundinas drihs ween bij jaw aistezzeju-
 fchas, kad rihtâ jauka faules gaisma manni no falda
 meega is duffas atkal mobdinaja, fur pehz pawad-
 ditas nakts ar jaunu spehku sliprinahs, nahlamâ
 deenâ warreju pateesi tohs preefus baudiht, fo mihs-
 ligas Damaskus pilsehtas dabbas-jaukumi katram
 reisneefam, kas tur aiseet, mehds peefchirt. — Lai nu
 gan ta grahmata, fo par fawu reisofchanu esmu
 farakstijis, tauteefcheem irr til tohti patiklusi, ka gan-
 drihs gadda laifâ jaw buhs pirma drikke iypirka un
 tabeht ohtra jauna pawairota drikke atkal irr fagai-
 dama, tad tomehr wehl ne weens no tauteefcheem
 naw atraddees, kam tas arri prahtâ buhtu nahzis,
 mannu reisofchanu zaur fawu tahs semmes apmel-
 leschanu — swehtiht. Bil jauka un peenehmiga irr
 tahda reisofchana, fur ne til ween dabbu swescha-
 jadas pilsehtas, dabbas-jaukumus, fauschu mohdi
 un eeraschas redseht, bet fur no tahdas reisofchanas
 warr arri dauds fo labba mahzitees, ja til ween
 wiffu gaumê leel un paturr. Tadeht beidsoht
 tauteefcheem itt preezigi tâ peefauzu: Kam Deews
 spehku, faprafchanu un lusti irr dewis uf reisofcha-
 nas, tahdam naw wehrts, ka winsch tehwischâ ween
 fawu muhschu mehds pawaddiht, bet irr jo teizami,
 ka tahds sawas deenas un fawu muhschu puschko
 ar to, ka arri apmelle zittas pafauls mallas. Salki
 man, fur un kurrâ pafauls mallâ neaifeet Wahz-
 semmes jaunekki wiffas mollas isluhtodami, tad es
 arri tam teitschu to, kapehz arri Latweefchu jaunekki
 tâ newarretu darriht. M. Schêhrberg.

Sinnas no Platbifcheem.

No muhsu ruffes zeen. lassitajs, tu jau daudsreis buht
 jaukas un patihlamas sinnas dsirdejis un par mums preeza-
 jees, jo mehds platbifchi effam teefcham tohti attihstijufchees
 un fawihstijufchees laudis; pee mums dsihwo dauds tau-
 tas-wihru, tautas dsinneju un tautas gruhdeju, jo kas
 kreetns un flawejams gan buhtu beidjamôs laifôs notizzis,
 fur tahds is mums nebuhtu pulkâ dijis. Muhsu walts-
 wezzis Dihjis un megasihnes galwa Pehjis no kreetnajeem
 kreetnakee; — bet nu notikkahs nelaima un fur nelaima,
 tur pateesi irr nelaima. Bet eelam tew no nelaimes stah-
 stischi, tad tew jasiun, ka flaweni wihri newarr wiß tâ
 dsihwoht lâ tu. Tu walta pelletus swahrkus, bet tautas
 wihreem jawalka melni swahrki ar spohschahm knohpehm
 un spohschu blekki pee kruhtim. Netepees wiß, kam
 wiinneem to wajjaga, lai eet tâpat gebrufchees lâ tu
 un es; woi ne-essi redsejis jeb dsirdejis, ka stahrkeem teefu
 spreeschoht arri winnu wezzafajam arween melni swahrki

muggurâ, fo tam patz fehninu fehninisch schuhwis. Kad
 tew flahpît, tu flahpes remde ar malzinu no awota, un
 tas tew gaußchi wesselig; bet tautas wihrs tâ nedrihst
 darriht, tas buhtu tautai par launu; winneem jadserrscham-
 pinsch, burgundis un reinwihns. Kad tew flahba putra
 un gabbals silkes, tad tu labbaki paehdis nefa raibais
 teffsch aplohkâ; bet kad wihrs, kas schampinu dserr, stahbu
 putru strehbtu, tad tam uspuhstu wehderu un rastohs bun-
 gotajs; silke ar schampinu nemas nesaderrahs, jo tad tuh-
 dak grehmenes greefch, un kas tas par tautas wihru buhtu
 ar hungotaju! Lassitajs, tu gan arri wairs ne-essi tahds,
 kas muzzâ audjis un par spundu ehdinahs; tawâ walst
 laitam arri dfeedataju beedriba, tu patz warrubt leels dsee-
 datajs un juhs ar zihruhi derrejuschi weens ohtru nodsee-
 daht; tu arri reis jeb diwi reis par gaddu isrihko dseeba-
 taju swehtkus, fur no fawa fuhra gruhra krahjumina pree-
 zigi padfihwodams notehre desmit pimberus. Desmit pim-
 beri leela nauda, tatschu peezeefchami; bet mehds turram
 diwdesmit un wehl wairak reises wifswiffadus swehtkus
 par gaddu, fur tawu pimberu weeta ar rubkeem tehrinu
 aprehkinajam. Tas nu warrubt wehl buhtu peezeefchams;
 bet tu, lassitajs, fo tu darri, woi tu to warri atbildeht?
 Tu sawds swehtlôs eeluhds arri muhsu flawenohs wihrus;
 tu winnus gribbi ar fawu eeluhgschanu zeenih, taws kai-
 minisch darra tâpat un wianna kaiminisch un kaimina kai-
 minisch arri tâpat, un tad nu tu un taws kaiminisch tau-
 tas wihrus weefbâs eeluhdi, lâ nu lai tee nebrauz un
 juhs neapmelle? Tâ nu tautas wihreem weenmehre jabrauz,
 jareiso un jaweesojahs, gan 10, 20 arri 30 juhdschu tah-
 kumâ, un redji nu, zit to pimberu nu janotehre, tihri bail,
 kad fasskaltitu. Tautas wihreem pehz tahdeem gruhsteem puh-
 lineem wajjaga atpuhtas brihschu, wajjaga fawu preeku un
 tapehz jataifa „partija.“ Tu atpleht mutti un brihnedâ-
 mees eesauzees: partija! kas tad tas par putnu!? Ja, tu
 gribbetu sinnah, bet no mannis to gan sinnah nedabbuff;
 jo irr labbaki, kad to nesinni; lai tew peeteef, kad falku:
 „wartija“ irr gaußchi dahrgs un bailigs preeks, un kad tu
 to wahrdnu „partija“ tahdu reis dsirdi, tad faleez labbak roh-
 kas un luhdsees: „Klungs, ne-eewedd manni kahrdirinafchanâ!“
 Wehl tautas wihreem brihscheem jafamet dahwanas, ja-
 zelt peeminnas-sihmes, jabrauz ar fuggi un ar laiwu
 falkumôs un juhmallâ tahku jo tahku un jadanjo ar fun-
 dschem un kundsenehm un deejinn kas wehl jadarra, un
 pee wiffa ta wajjaga naudas un atkal naudas un muhsu
 preefschneefem un wezzakeem jo dauds. Lai nu gan pehna
 mums labba un dauds labbaka nefa tew, tatschu nepeteef.
 Sinnams mums platbifcheem irr flawa un tu jau par
 desmit fohkeem zeppuri nonemm, kad ar mums fateezees;
 tâpat darra taws kaiminisch un darrija wehl nesenn muhsu
 kaimini, kurreem irr stalts nams un labba eenahfchana un
 kas muhsu wezzalohs arri iswehleja par faweem wezzakeem,
 un tee to ammatu ittin kreetni ispidija; tee sinnaja sewi
 gohdâ un flawâ usturretees un kad teem naudas peetruhka,
 tad tewi jeb zittu lahdu fastappuschi til fazzija: „Drangs
 mihlais, tu sinni, ka mehds effam tautas wihri un luhfo
 til, woi mums naw spehks un zit mehds labba tew un zit-
 teem darrijusch; kaiminôs mums nams un mehds tur
 tee waldneeki, arri pascheem labba isfilschana, ihfi falkoht,
 truhkuma nelahda; bet nu naw pee rohkas, woi newarri
 aisdohht to neeku naudu — — — — —.“ Tu kaffees pa-
 kauft un juhri uf reis preefus un behdas; preeks tew, ka
 warri to leelu gohdu mantohht un labdarrim par labdarri
 palift, bet gruhiti tew arri nahfahs no fawa masa krah-
 jumina schirtees, bet preeks pahrspehz behdas, tu atdarri
 fawu makkeli un aisdohdi fawu beidjamo ahrtawu. Pret-
 tinehmejs teiz tohs augstus wahrdus, ka tu esohht to no-
 lizzis uf tehwu-semmes altara un eedewa tew par sismi ar
 fartanahm jeb dseltenahm falku-pehdinahm isrohtatu pa-

pihriti jeb zittu kahdu rakstu un ta leeta bija beigta, tew, un mums bij lihdsehts. Bet muhsu kaimini, tee pintiki, — un tē nu muhsu nelaines eesahfums — tee bija ne preefch ilga laika pamannijufchi, ta mehs wairaf patehrejiam, neta nopelnam, un redsi nu kas par nebehndneekem! tee usteiza muhsu wezzateem sawas walsts ammatu un teiza, ta us preefchu paschi buhschoht sawu walsts buhschannu walddiht. Woi ta nebij bestauniba, woi ta nebij begohdiba, ka tee drihsteja ta darriht! woi mums naw finnaschanas, woi mums naw flawa un aufsta gudriba un woi mehs no pascha Deewa ne-essam par walddneekem isrehdseti! Muhsu pagasta wezzati sinn wiffas leetas padohmu atrast un arri tē tuhdat padohmu atradda, prohti to spehfu, to us ahreeni saudejufchi, no celschpuffes diw-fahrtigi pawairoht. Wiffem par labbu preefchsihmi tee dsihwoja sawa starpā ta bracht: ja Dihzim truhfums pee-nahza, tad Behzis tam no sawa krahjuma aisdewa; arri tu un taws kaiminsch teem lihdseja un ta gahja wiffas leetas pareisi. Bet prahfigns wihrs gahda us preefchde-nahm, un Behzis, to ewehrojiz, reis Dihzi jautaja: „Brach-liti to darritu, tad reis mums abbeem truhfums peenahltu?“ Dihzis, no tahdas jautaschanas nezerroht ustrauehts, pirstu pee peeres peelikka, brihdi apdohmajahs, — bet lassitajz tē nu tu tudat atjehgfi, kahda starpiba starp tewi un wihru, kam finnaschana un augsta gudriba; to tu ar sawu kaiminu ne neddefas laika gudrodams newarretu isgudroht, to Dih-tscha pappus peezās minnutēs isgudroja, winna waigs tikka preefā argaismohs tā tā saule un tas ar aifgrahbtu, bet neschaubigu balsu fazzija: „Behzi bracht, es sinnu! sinnu! mehs essam us ta isredseti, leelus jo leelus darbus wiffai muhsu walstei par labbu pasrahdaht; muhsu behrni un behrnu behrni tuhstoscheem augumeem muhs flawehs un pehz muhsu nahwes tuhstoschenu birtawu smaggu akmeni par peeminnu us muhsu kappu uswels; ja, mehs buhsim pawiffam nemirftigi! Muhsu walsts, wiffa muhsu semme, wiffa pasaulē drihs pahreweritseees par paradihfi, behdas un ruhpes buhs fudufschas; flimmi, wahjneeki un wezzifchi nefur wairs nebuhs redfami, un tas wiff notifs zaur mums, papreef-schu muhsu walstei, tad pehz muhsu preefchsihmes muhsu semme un drihs arri wiffa plascha pasaulē. Woi tu sinni, zaur to rohdahs pasaulē wiffadas ruhpes un behdas? Tiffai zaur to, ta mums til daudj nabbagu, frohplu, wahrgutu un nespehjneeku wezzifchu, kas paschi sew mas to derr, bet mums zitteem tiffai par nastu; jo to lihdj, tad mehs preefch teem krahjam un par teem gahdajam, mehs tiffai paschi sew slohgu ustrauijam un behdas un ruhpes zaur to wai-rojam. Schehlums un labfirdiba tiffai irr wahjiba; bet tad mehs gribbam sipri un faprahfign buht, tad mums par to jagahda, ta nabbagi, wahrguti un nespehjneeki pawiffam pasustu un tee teescham jo drihs pasuddihs un ismirz, tad teem neneeka nepalihdsefim. Spirtus, wesse-lus un spehzigus zilwelus ween tad recsesim un wiffa pasaulē nezerretā brangumā usplants un kas pirmais to padohmu atradda, woi tas netaps zeenihst un gohdahst?“ Behzis klausidamees arween jo wairaf pahrliezinajahs un no Dihfcha flawenas nodohmas eesilla. „Nu deen, brach-liti, tu pateesi wehl gudrats neta gudrais Sihrats un Salamans, un lai tu pahrliezinatohs, jif gauschi es tewi zeeniju, tad tuhdat tawu nodohmu idarrihchu; nab-bageem schinni pasaulē netahdu palihdsibu wairs nepasneeg-fim. Muhsu magasihne schim brihscham atrohdahs kahdi 2500 puhru labbibas, kas irr nabbagu un bahriku manta, tohs mehs tudat pahrdohsim, bet lai neweens to mums peenahfamu gohdu netaupitu, tad to idarrihim kluffam un weeni paschi; ta pekna, kas tur atlehtseees, jau tiffai neefs prett muhsu leelu nopelnu, un lai ne weens mums newarretu pahrmest, ta mehs bahrineem un nabbageem mantu laupijufchi, tad israftifim parahdu-sihmi, nabba-

geem maffajamu winnā pasaulē us augku augleem un to tu paglabba walsts lahde; tad lahds wisdegguns atrastohs, kas prassitu, fur nabbagu krahjums palizzis, tad tam ar melnu us balta warresim peerahdiht, ta wiff pehz kahrtas.“

Muhsu walsts wetfchi sneedsahs sew rohkas un steidsahs tschakti pee darba. Labz nodohms rahdija labbu wetfcha-nohs: magasihne bij drihs tufcha lihdj klohnam.

Lai nu gan pirmit teizu, ta pee mums platbifcheem at-tihstijufchees un sawihstijufchees laudis, bet tā teifdams tiffai dohmaju muhsu walsts wetfchus un wehl kahdus, bet pateesidu falkoht jateiz, ta mehs wiffi gan wehl til tahlu ne-essam; wehl atrohdahs labba datta tahdu plahn-prahfinu, kas nefahdi freetni finnatneeki naw, un ar teem nu pee mums tihri nelaimē; tee nespeh Dihfcha un Beh-tscha augstu aplaimoschanas nodohmu fahjegt un brehz, ta jadohma: nu buhs pasaulē gals; negribb to parahdu sihmi par pilnigu atfih, eekam Mofhus un praweeschi, no wiffu augstalas waldischanas subititi, to par riftigu naw atfinnufchi. Woi tahda pagehreschana naw aplama, woi ta naw mulkiba un woi tē naw pateesi nelaimē?

Sezzeru Besbiffis.

Chromtas jautaschanas.

- 1) Meitas no 20—25 gaddeem wezzas, mehdj allasch prassih: „Kahds winsch irr?“ (t. i. kahds winsch (bruchtans) isfatahs).
- 2) Meitas no 25—30 gaddeem wezzas, jau prassa: „Kas winsch irr?“
- 3) Meitas no 30—35 gaddeem wezzas, nu jaw fahf prassih: „Kur winsch irr?“

Schahs trejahdas jautaschanas jeb prassifchanas, kas tē irr ussihmetas, naw wis netahdā pasafka, ta daschi dohmahs, bet ta irr tihra wateesiba, kas wehl scho baltu deenu no jaunu lepnu meitu muttehm irr dsirdamas. Daudj to par schahm jautaschanahm warretu teilt un pastahstih, bet man rahdahs, ta tas buhtu glufchi par wolti ween, jo iffatis prahfigns lassitajz gan pats pee sewim norattih, to ar schahm trejahdahm prassifchanahm tē esmu gribbejis teilt un at-gabdinah.

Garriga konzerte

no Lasdohnes un Leeseres dscedatajeem, Leeseres basnizā 3. Septemberi f. g., teem 10. Mai no weesula apstahdeteem par labbu. I. plazzis malfahs 1 r., II. 50 f., III. 30 f., IV. 15 f. Diftetes jau eepreefch dabujamas pee mahji-taja un draudses-schelsmeistera, un konzertes deenā pee bas-nizas, Konzertes eesahfums pulstun 12 pufdeena.

Teateris.

Waffarai aiseijohst ruddens-preeci fahfahs; ihpaschi pilfat-neekeem gribbahs patihkami laulu pasaweht garrafōs walf-kards, un tā ar garrakeem walfareem eesahfahs wiffadas islusteschanahs, konzertes, weesibas un teateris. Arri Lat-weeschu beedriba to ewehrojufe: isgahjuschu swehtdeen bija weesibas walfars un scho swehtdeenu fahfseees teatera is-rahdischanas. Daudseem, kas ar ilgoschanohs us Latweeschu teateri gaidija, buhs schi sinna patihkama un jo patih-kama, ja fakkam, ta Adolf Allunans usnehmis teatera waddi-schannu. Selgawā arri buhs teatera israhdischana 30. Augustā.

Rihgas Latw. labdarrischanas beedriba.

1mā September pulst. 5 — komitejas sapulze.

3schā September „ 4 — general-sapulze.

Preefchneeziiba.

Preefch apstahdeteem zaur anku

Mahjas weesu redafzija peenessa M. Ahbotin 50 fap., wairaf dahwanas tiks ar pateizibu peenemtas. Redafzija.

Lihds 25. Augusti pee Rihgas amahfufchi 1579 luggi un aifgahjuschi 1460 luggi.

Arbildedams redaktehrs: A. Keitan.

Sluddinaschanas.
Jelgawā 30. augustā 1872.

Mušu augsta Kunga un Keisera un Krohna-
 mantineela wārda deenas un Kursmeeku at-
 dšimschanas šwehiti tiks swinti Schirtenhöfera
 dahrsā. Gefahlfes pullsten 3 pebz pusdeenas.
 Musika, dšedafchanas no dšedafchanas beedribahm,
 Iehpu-malitr, teaters, balles un wallarā dahrsā
 raibas ugunis un musika.

Šwehtu komitejas wārda: P. Mūnan.

Lee
Rihgās galwošchanas beedribai
 (Hypotheken-Verein)

peestahjuschees mahju fainneeli teel uēaizinati,
 us to liltumds nofajzitu

ihsto general-fopulzi

peektieen tai 1mā September, wallarā pullsten 7
 leelajā gilbes-nammā sanabht.

Rihgā, 22. August 1872.

Direkzija.

Ar šo teel sīnoms darrihts, ka Bihrin mui-
 šas pagastam, Krimmuldes draudšē, waijaga

pagasta skrihwera un
pagasta skohlmeistersa.

Tamdeht, kas schošs ammatuš gribb peenemt, lai
 wisšwehlati ar samakm lezibahm tai 11tā Sep-
 tember f. g. pee Bihrin muišas pagasta waloi-
 šchanas peeteizabš.

Bihrinā, 8. August 1872.

Stohlotajs, kas Wallas seminari mahjitees un
 kas arri Keerwu walladu proht, warr tuhliht weetu
 par palibgu Beshu draudšē skolā dabduht. Skai-
 dralas sīnoms pee A. Seebode, Beshu dr. skolā. 1

Janni zilweht, kas pehdreeta ammatu gribb
 eemahjitees, warr weetu atroft pee

J. F. Jaegermann,
 Suwerow-eelā 66.

Weenas
uhdens-dširnawas,

40 werstes no Rihgās, pee Rihgās-Pleslawas schof-
 fijas, teel tuhlin pahrohtas. Tuwatas sīnoms
 dabdujamas pee Ahdafchu (Schloß Neuermühlen)
 muišas waloišchanas.

Solitud muišā, 6 werstes no Rihgās, teel lee-
 lati un mosakt grunts gabbali, ar eestrahdatu,
 un ne-eestrahdatu semmi isrenteti. Klachtalas sī-
 nas dabdu turpat tai muišā.

Mahlpils walšē ir tas gruntgabbals „Wald-
 heim“ ar labbu mešhu, uppez-plawahm un kah-
 dahm 80 puhrn-weetahm eestrahdatas semmes,
 brangu lohla-dahrsu, tadcht la grunteklungs aš-
 reišohs, ir itt ahtri pahrohtdoms. Skaidralas sī-
 nas par to isdohs turpat tas taggadeijs ihpasch-
 neels Grünwald.

Behrgu muišā, Ahdofchu draudšē (14 werstes
 no Rihgās), teel no nahljahem Surgeem 1873
 ne-isstrahdatas semmes-gabbali isrenteti. Klach-
 talas sīnoms turpat pee muišas waloišchanas.

Peer Narwas leelžella, pee stanžijas Escherlowizi,
 oppalsh Korpojes muišas, ir isdohdomi us il-
 geem gaddeem us reni 20 labbi semmes gabbali,
 no 10 lihš 20 dšettines leht. Walhi preelsh buh-
 weschanas teel no muišas mešha dohti.

Weena leela dšihwojama mahja ar lab-
 bahm eeritshem, kā: leddus-pagratba, flehti, stalli
 vreefsh 8 firgeem, wahgusi, 1 kuischera ishabu,
 lohpu-stalli, drehbju (weschas) bruhši ic. ic., ta arri
 1 leelš ohbolu- un salnu-dahrs, teel no Ima
 Oktober f. g. isihžeta. Šhi weera buhtu it ihpa-
 fchi derriga preelsh weenas linnu andeles jeb
 bohdes eerikteschanas. Klachtalas sīnoms isdohd
 šifumas muišas waloišchana. (Adresse: Lyschn
 pr. Wenden.)

No zensures atwehlehš. Rihgā, 25. August 1872.

Bohde zittā weetā.

Wisseem zeenijameem semturreem un pilsehtneekem, tā arri saweem draugeem darru sīnamu,
 ta sawu

apteeka-prezzu un pehrwju-bohdi

esmu 14ta August atwehriš sawā pašā mahjā, Zuhlu-eelā Nr. 9, un kuhšju, to lihš šchim man
 parahditu uštizibu arri tur ne-atraut.

Adolf Wetterich.

Ta mahja N 125, kas atrohdaš Pehrb. Ahr-
 Rihgā pee jaunahs schessejas, ir pahrohtdama.
 Klachtalas sīnoms isdohd turpat tas fainneels.

Islohjeschana tahs
35 lotterejas

par labbu Pehsterburgas behru nammeem irr tai
 1. Oktober f. g.

Lohses, us lurrahm 2 tuhstlofchi winnestu, 50
 tuhstlofchu rub. wehribā, irr weht ihšu laihtu par
 1 rub. 20 kap. dabdujamas Jelgawā, Bastes-eelā
 Nr. 20, pee

Jh. Walter.

Lohses teel arri par pasti peesteletas, bet par
 peesuhstischanu irr no 1 lihš 10 lohshem 30 kap.
 pastes naudas japeel.

Za pulstenu-bohde

leelajā Pils-eelā Nr. 20

peedahwa no jauna jo pilnigi salistu pullstenu kra-
 jumū. Galwošchanu par to, ka tee pullstenu rik-
 tigi eet, usnemamš pilsehtas pullstenu-meisters
 N. Berg. Seenas pullstenu ar mohdinataju 2
 rub., ar stundu sitteju 3 rub., sudraba zilinder
 pullstenu no 7 rub. un dabrgali, enkura pullstenu
 no 12 rub., šelta dahmu-pullstenu no 18 rub., šelta
 enkura pullstenu no 25 rub.

Ed. Bietemann un beedra

pakl-kambari un pehwju-bodde,

Rihgā, Pehsterb. Ahr-Rihgā, Kalku-eelā Nr. 15,
 pahrohtd tabs labbalahs sortes indigo, lofshinelli,
 kā arri lofshinella salwi, onisn jaušu tā arri
 fataistru schiteru, par lehtalo tirgu.

N. Jh. Thiesa
wezzala

Englischu magaišhna, Rihgā,

peedahwa affordionas, wijoles un wijolu bohge-
 nus, slehtes, klarnetes, jakti-raggus un wiffadas
 sortes wijolu un gitaru seidas.

Schrienes gattawas

wihna-lekkras (ohgas) un ananas
 pehrf

G. Goegginger,
 Kohn-eelā N 5.

Darru sīnamu,

ta es willas lahrišanu ar mašchinehm esmu eerit-
 t-jis un lairam elsh ihša laika warru gattawu
 flappeht un us to labbato isstrahdahi. Wann
 atrohd Madlinas draudšē, Kaipen muišas jaunās
 dširnawas.

N. Koch.

Wegg-Attesmuishā tiks 25. September sch. g.
 balki un malka wairafshlitajem uhtupe pah-
 dohti.

Mehts peedahwajam **Portlantes ze-**
mentu un Dahnu semmes baltohs
kalkus Rehteru un beedr., 1
 Smilshu-eelā Nr. 16.

No Schjesmuishas muišas waloišchanas teel
 ar šo študoinahs, ka Schjesmuishā (Krimmuldes
 basu. dr.) wiffas semneeku mahjas teel pahrohtas
 un ir ta peeteifchanas un tuwala sīnoms-ispraf-
 schana pee augshminnetas muišas-wal.

Pašchpalihdšibas beedriba.

Us schahs beedribas 10ta gabda dibbinaschanas-
 fwehtieem, kas tiks noturrei

žestdeem, 2tra September 1872, kuhš

balle

ammatneeku beedribas leelajā sahlē.

Billetes preelsh beedreem, winnu seewahm un
 behrneem malkahs 30 kap., preelsh šwešchem, to
 beedri eewebb, tāpat lungeem kā dahmahm, 50 f.
 Billetes ir dabdujamas pilsehtā pee Hübbe L,
 ammatneeku beedribas mahjā un pee Brunner L.
 Sinder-eelā N 2, trihs treppes augshkup un ahr-
 pilsehtā pee Werner L. Schrschlu-eelā N 50, un
 wallarā pee kasse. Balle sahtsees pullsten 8
 wallarā, beigsees pullsten 4 un sahlē aishleghs
 pullst. 7 no rihta.

Latweefschu teaters.

(Šrahdišchanai labš mehrlis)

Šwehtdeem, 27tā August 1872.

Ar jaunahm dekorazijahm:

Muhšitis.

Stattu lugga 5 zehleens. Latw. no N. Dshrika.
 Klachtalas sīnoms Latw. beedribas nammā un zaur
 programmahm.

Gefahlkums pullst. 7½ wallarā.

5 rublus pateizibas algas

dabduhs tas, kas to 21mā August Behrmanna
 dahrsā pasubdušhu mantela daku, kas ar melna
 atlaha rulleem un Inohpehm garnerehts, atrad-
 diš, nodohs Wallas-eelā Nr. 7, Lorenz mahjā.

Kā saprohtams saglam atnemis weens jaunš
 gaischi bruhšs firgš lihš ar melneem kalteem
 lohlasses wahgeem, atrohdaš taggadim pee Roh-
 palshu pagostoreelshneela Rothkal mahjā. Kam
 tahds suddis, lai ar sawahm peerahdišchanahm
 melahs drihsumā pee Rohpalshu pagasta polizejas.

Tai nakti no 9. us 10. August f. g. irr Kais-
 tum Swirgšd mahjas fainneelam J. Behrsing no-
 gannibahm 1 bruhšs firgš nosagtš; no wideja
 auguma, bes kahdahm šimehm, treppes us labbo
 pušši, 9 gadd. wežs, 80 rub. wehriš. Kas par
 šo firgu warr slaidru sīnu doht, dabduhs 15
 rub. f. pateizibas a'gas Walmeeras kreisē, Strau-
 pes basu draudšē, Kalkum pag. waloišchana.

Drilkehš un dabdujams pee bilshu- un grahmatu-drilketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehstera-basn.

**Leifchu firfts Gedimins un Leifchu
sweinecks Jagails.**

(Stat. N. 34.)

Jau kahdas neddekas bij pagahjuschas, kamehr pa galwas pilsehtas eelahm itt nekahds swarrigaks nedarbs nebij padarrihts. Tif ween kahdus sagtus gubernators bija kehris un pehz liffumeem nosohdijis.

Weenâ tumfehâ ruddens nakti Sandomirs, weens no gubernatora wißslabbakeem naktis fargeem, kahdâ fehaurâ pilsehtas eelâ usgahja wihru, kas garr mahjahm lihda un fawu waigu ar mehteli apsefsa.

Sandomirs peegahja pee wihra un fazzija: „Nemmat par launu, kad Sums falku, ka liffums aifleds, nakti pa pilsehtas eelahm wasatees.“

„Kas tu tahds effi, ehms?“

„Es esmu Sandomirs, weens no gubernatora waktis saldteem.“

„Nu labbi, waktis saldats, eij fawu zekku un laid' manni meerâ!“

„Ne, lungs, Sums jaet faws zefsch uf mahju, firsta liffums to pawehl.“

„Es nekustefschu no weetâ!“ Tâ tas wihrs brehza, rohku pee sohbinu lifdams.

„Juh to falkat, pahrssteigti no dußmahm, bet ka warras darbu darrifect, to netizzu.“

„Gan redsefi, fo darrifschu, kad manni nelifsi meerâ. Es ne-esmu ne saglis, ne fleplaws.“

„Nespeeschat manni, ka Sums usbrukt ar warru!“

„Mannim usbrukt ar warru! To tu ne-eedrohfehinafees!“

„Kapehz ne? Mannim warra par wiffeem. Es fche stahwu gubernatora weetâ.“

„Sargees, arri pahr gubernatori weens, kas augstaks irr!“

„Un kas tad tas tahds irr?“

„Firfts!“

„Firfts irr liffuma pirmais paklaufitajs. Un kad Suhfu weetâ pats firfts tē stahwetu, tad es fawus zekkus preefsch wiinna lohjitu, kâ ustizzigam appafscheekam klahjahs un tã es fazzitu: Firsta gohdiba, atklahjatees! Bet Juh ne-effat mußfu firfts. Tã pehz wehl reis Sums falku: Gita meerigi uf mahju, jeb . . .“

„Nu, fo tad darrifect?“

„Es Juh speestu ar warru.“ Tã Sandomirs fazzija un to wihru gribbeja fert.

„Beskaunigs zilweks!“ tã fchis brehza, atpakkat lehdam un sohbinu wihzinadams. „Eij proh, jeb tu ilgu laifu dsihwotajs wairs nebußi!“

„Juh manni speeschat ar warru, affini ifleet. Lai tad tas affins nahf pahr Suhfu galwu!“

Un nu eesahlahs breefmiga spehkoschanahs starp abbeem wihreem, no kurreem weens no dußmahm bij usfurrinahs un ohts bij liffumu aifstahwetajs un fargus. Tas wihrs gaußchi gudri un spehziggi ar sohbinu mahzeja rikfotees. Bet arri Sandomirs

bij stiprs un dußschigs zihnitajs, tã ka ilgu laifu newarreja finnaht, kurrâ no abbeem paliffchoht wirs=rohka. Par nelaimi Sandomira sohbins eefehrahs ta wihra mehteli un kad wiinna ne-ife-wahs to atkal ahtri iswilft, tad prettineeks wiinna fawu sohbinu eegrubda kruhtis. Sandomirs eebrehzahs un fritta pee jemmes. Paschulail' mafß spihdums iszehlahs eelâ. Tas wihrs pazehla fawu galwu un redseja wezzu feewu pee lohga, kurrâ fwezze bij rohka. Wiafch apsehßsahs ar fawu mehteti un ahtri aifsteidsahs, par to brihndamees, ka ta wezzite itt nekahdu lehrumu nedarrija. Turpretti spihdums fudda, lohgs tillka aiftaifhts un pils meers atkal walbija pa eelu. —

4.

Dhtrâ deenâ no pascha rihta Jagailam tillka finna dohta, lai tuhliht nahkoht pee firsta.

Jagails paklaufija. Firfts jau bij gehrbees un uf wiinna gaidija.

„Jagail, wai par to effat dsirdejusch, kas fcho nakt' pilsehtâ notizzis?“

„Ne, firsta gohdiba!“

„Tad fawu gubernatora ammatu flifti walbat, jo isgahjuschâ nakti kalneelâ weens zilweks nokauts tizzis.“

„Tas gan warr buht. Bet ja tas irr teefa, tad to lihki usees.“

„Bet ar to nau gan, ka lihkus useita. Sums arri jadabbu rohka fleplawa.“

„Es wiinnu dabbuschu rohka!“

„Es Sums dohmu trihs deenas pee fleplawa uf-mellefchanas. Ne-aismirstat mußfu noruanu, ka Sums ja-atlihßfina apfagtam, ja sagli rohka nedab-bujat un ka Sums jadohd falks un galwa, ja fleplawu ne-useita.“

Jagails kahdus wahrdus gribbeja starpâ mest par to ka trihs deenas effoht par dands ihßs laiks. Bet firsts isgahja no istabas un nelo negribbeja klaußiht.

Gubernators dohmigs aifgahja uf mahju. Tã atradda naktis fargus, kas wiinna finna dewa, ka weens no wiinnu beedreem isgahjuschâ nakti nokauts tizzis. Bet skaidribu nekahdu gubernators zaur to nedabbuja.

Jagails tuhliht steidsahs uf to weetu, tur lihki bija usgahjuschi. Taggad cela tfehummeja no skattijajeem. Gubernators wiffus ispraffija un pahrklaufija bet neweens wairaf nesinnaja ne kã gubernators pats. Nu fchis eegahja aplahrtejas mahjas, bet arri tur wiinna nekahda finna netikka dohta. Wai lautini teefcham nelo nesinnaja jeb wai nelo negribbeja finnaht? To neweens newarreja fazziht.

Pahrnahzis Jagails wehlreis preefschâ nehma to naktis fargu, kas lihki bij usgahjis un no fcha dsirdeja, ka nokautam beedram pliks sohbins rohka eefoht bijis, no ka warreja manniht ka wiafch wihrischki pretti turredamees no fleplawa nokauts tizzis.

Tà pagahja pirma deena un nafts.

Ohtrâ deenâ no pascha rihta Sagailam pee firsta bij ja-eet.

„Nu?“ — tà firsts praffija — „wai fleplawu rohtâ effi dabbujis?“

„Wehl nau, bet es esmu pawehlejiz, lai us wif-fadu wihst pehz winna melle.“

„Tewim wehl atleef diwas deenas!“ To fazzijis firsts aiggahja.

Tâpat arri ohtra deena un nafts pagahja ar wel-tahm mellefchanahm pehz fleplawa.

Trefchas deenas rihtâ firsts Sagailam atkal praf-fija pehz fleplawa un gubernatoram atkal kaunâ bij japaleef.

„Wehl tewim atleef weena deena. Ar to tahdam muddigam teefas-kungam kâ tewim ja-peeteef!“ Tâ firsts.

Gan nu gubernators melleja. Gan arri wiffi winna tſchetſimts nafts fargi melleja. Bet neka.

Waffars mettahs. Wehl weena nafts atlifka.

Sagails apnehmahs, wehl pehdigo reis apſkattihst to weetu, kur libki bij usgahjuſchi, zerredams ka warr-buht tur taf wehl kahdu ſinnu par fleplawu dabbuſchoht.

Kahdu puſſtundu wiſch tur ſtahweja, dohmigs un neſtredams. Peepeſchi winnam liſſahs itt kâ kahds winnu ſauktu. Wiſch apgreſahs un ohtrâ eelas puſſe pee lohga redſeja wezzu ſeewu, kas win-nam metta ar rohtu, par ſihmi, ka ſchai ar winnu kas jarunnajoht.

Sagails, zerredams kahdu ſinnu par fleplawu dabbuht, ſteigdamees eegahja tai mahjâ un uſtahpa pa treppehm augſch tahſchâ.

Wiſch driht atradda to wezziti un fazzija:

„Wai Suhſ mannim ar rohtu mettahst, ka lai es nahktu pee Sums?“

„Ja, gan!“

„Wai Suhſ warrbuht mannim kahdu ſinnu par to fleplawu warrat doht?“

„Warrbuht gan, ja ſwehſeet, ka neweenam ne-fazzifeet, ka es Sums to ſinnu dewuſi.“

„To labprahst ſwehſeju un turklaht wehl Sums apſohlu leelu pateiſſchanas naudu!“

„Es esmu nabbaga ſeewina un tadeht Suhſu dahwanu neaſtumſchu. Bet ihpaſchi tadeht Sums ſtahſtiſchu, to esmu redſejuſi, ka Suhſ effat wihrs, to wiſſa pilſſehta gohdina. Man' firſds ſahp kad dohmaju, ka galwa Sums tiſs nozirſta, ja fleplawu nedabbujat rohtâ. Wezs pohſts atkal ſawu galwu pazeltu pilſſehta kad Suhſ wairs nebuſſeet par guber-natori.“

„Nu tad runnajat! Deewa deht runnajat! Kas tas tahds bijis, kas nabbaga nafts fargu noſahwis? Un kahdâ wihſe tas notizzis?“

Nu wezzene nehmahs, Sagailam wiſſu gallu no galla iſſtahſtiht, kâ tee abbee wihri weens ar ohtro ſadubruſchees, kâ winni ſpehlojuſchees un kâ bei-djoht nafts fargſ gallu dabbujis. Wezzite wiſſu ar

ſawahm paſcham azzim pee lohga ſtahwedama bij redſejuſi.

„Bet kurſch tad tas wihrs, kas nafts fargu noſahwis?“

„Tas wihrs?“

„Ja, ja, tas wihrs! Salkat ahtri!“

„Tas wihrs irr tas firsts!“

„Kâ? firsts?“ Tâ Sagails eebreſzahs.

„Ja, firsts pats!“

„Wai tad winna waigu effat redſejuſchas?“

„Ne wis!“

„Pee ka tad winnu effat paſinnuſchi?“

„Eſmu winnu paſinnuſi pee balſs un pee ta, ka druſtu klibbo.“

„Labbi, ſeewina, ſcho waffar' ſawu maſſu dabbuſi.“

„Un mannu wahrdu neweenam neteiſſeet?“

„Itt neweenam!“

„Nu tad lai Deews Suhſ paſarga un ſchi deena mannim arween buhs laimes deena, kurrâ Sums dſihwibu buhſchu iſglahbuſi. To Suhſu dſihwiba wiſſai pilſſehtai irr dahrga leeta.“

Sagails atwaddijahs no wezzenes un pahrnahzis tuhliſt firſtam ſinnu laida, lai nahkſchâ deenâ pa-rahdotees gubernatora augſtas teefas preeſchâ. —

5.

Ohtrâ deenâ no pascha rihta gubernatoris augſto teefu ſa-aizinaja lohpa, beſ ka teefas lohzeſki buhtu ſinnajuſchi, deht ka winneem bij jaſanahſt.

Peepeſchi durwu fargſ fazzija: „Firsts nahſ!“ Wiſſi brihuidamees uſleſza no ſaweem krehſleem.

„Paſeſchatees, kungi!“ tà Sagails fazzija. Wiſſi paſlauſija un firsts eenahza.

„Nu, gubernatora kungs, kas Sums patihkabs? Suhſ redſat, ka Suhſu aizinahſchanaſi esmu paſlauſijis!“

„Firsta kungs, fleplawibas darbs padarrihts tizzis. Suhſ to labbi ſinnat, tadeht ka mannim pirmo ſinnu effat dewuſchi.“

„Un kas tad mannim par to fait?“

„Suhſ mannim effat peekohdinajuſchi, ka triju deenu laikâ mannim to wainigo buhſchoht uſeet. Es winnu esmu uſgahjis.“

„Teefcham?“ tà firsts.

„Es to wainigo esmu aizinajis teefas preeſchâ, jo firsts pats mannim pawehlejiz, ka mannim katru wainigo buhſchoht preeſchâ ſaukt un ſohdiht, lai buhtu arri tas wiſſ leelakais, lai arri buhtu pats firsts. Leiſchu ſemmes firsts, Suhſ effat apſubſeti, ka zaur Suhſu rohtahm nafts fargſ Sandomirs gallu dabbujis. Dohdat augſtai teefai atbildſchana.“

„Un kas eedrohſchinajahs firſtu apſubſeet?“

„Weens leezinecks, kurrâ esmu apſohlijis, ka winna wahrdu flehſſeſchu.“

„Un kad firsts leegtu, ka wainigs irr?“

„Tad winnam waijadſchſ libkam rohtu uſ galwas liſt un ſwehſeet, ka pee winna nahwes newainigs.“

„Tas nau waijadſigs. Es to wihru teefcham esmu noſahwis. Bet tadeht fleplawſ wehl ne-esmu.“

Mehs effam spehlojufchees. Winsch manni apdraudeja un es prettiturredamees winnu esmu nokahwis."

"Firma teefas fullainam, kas fawu ammatu isdarra, neweens nedrihst prettiturretees. Tad nu Suh's paschi effat apleezinajufchi, ka flepkawibas darbu effat padarrijufchi!"

"Tu mello!" — ta firsts, lidamees apstaites ebrehjahs, jo firdi winsch preezajahs, ka Jagails ta isturrejahs, ka firsts pats winnam bija pawehlejis — "Es tewim gan esmu fazzijas, ka winnu esmu nokahwis, bet ne wis ka flepkaws, bet gohdiga spehlojufchanâ. Es winnam deesgan pawehleju, lai atkajpjotees. Bet tas traffais ijuwika pirmais sohbinu. Winsch nahwi pelnija. Kam tad nepaklausija?"

(Us preefschu beigums.)

Ar warru apprezeta.

(Stat. N 31.)

"Mans tehwa tehws scho krahjumu egrunteja, mans tehws un es tur wehl dauds, dauds dimanta akmenu peelikfahm klacht. Schinni krahjumâ tif tahdi dimanta akmeni, par ko pasauls stahsti runna. Wai patiktu Jums scho krahjumu apluhkocht?"

"Luhgtu, rahdeet."

"Nu labbi, pakaweschu Jums laifu, ka tohs duhmainohs fapnus warreet aismirst."

"Man leekahs, ka wehl duhmi pa istabahm weltahs."

"Smehkejeet scho smalko zigarru, schee duhmi tohs fapnotohs aisdshs."

"Ne-essu ne kad wehl smehkejuse."

"Nu tad apluhkofim tohs dahrgohs akmenus. Wils-lungs nu no dselses flappa wezzas mohdes fasti isnehma, kam stuhri ar sudrabu apfalti bij. Scho fasti winsch dahmai preefschâ us galda nolikka.

Wehl diwas swezzes eedehsinajis, lai akmeni labbal spiggutotu, atwehra kastes wahku.

Likkahs, it ka deggofsch ugguns is kastes leesmotu!

Luhkstofcheem sibbenu par akmeneem pahrwehrufchees. Warrawihkine no akmena! Azzis apschibba flattotees! Kurru spohschumu pa preefschu usluhkoht?

Walti jau ta dimanta spohschuma nesauz wis par "ugguni," jo winsch firdi pa teesi esflda. Kas gredsenâ dimanta akmeni us pirfsta walka, pats to nesim, tatschu weenmehr azzis us winna mett, un kad arri neredf, tomehr juht, ka dimants us pirfsta. Dimants lihdsinajahs kehma azzim, kas zilwetu warr ta falkoht apburt.

Tingles lahrds nu fahka par scheem akmeneem stahstih.

"Schis rohfschu-pehrwes dimants peederreja zittu reis tam Turkam, kalifam Mahadi; us mirschanas gultas tehws kalifam Mahadi teiza: "Es Tew falku: gohda fawus raddus; bet to Tu nedarriji: "Es Tew falku ne-cesahz pillis buhweht, jo Tu ne-usbuhwesi; bet to Tu par spihiti darriji. Es Tew falku: apschinko seeweeschus, tomehr no win-

nahm schinkibu nenemm; un to Tu pa teesi darriji." Kalifam Mahadi ta gahja, ka tehws to eepreefsch fazzijas. Mahadi mihtaka luhdsahs, lai tai scho farkano dimantu schinkojoht. Mahadis to darrija un dabbuja pretti no schahs lohti smukku bumbeeri. Bet bumbeers bij nogiptehts; Mahadi to ehda un nomirra, pille, cesahka buhweht, netikka pabeigta.

Tingles lahrds schinkojo scho dimantu Atalijai un gaidija, wai winna ar to puschkofees un speegeli flattisees.

Schis fchetrstuhrains dimants gredsenâ neween tadcht ween apbrihnojams, ka tam astonu stuhrunaw, (jo tahdeem teem wajaga buht) bet arri tadcht, ka Merleng no Lionwillj, leels runnatajs un kauschu preefschneeks, to fawai mihtakai pirzis; to dahmu fawza par Sehngt-Romehng. Merlengs bij lohti fihfsts un tas gredsens par leeku dahrgs. Weenu deen' turreja Merlengs kauschu-fapulze runnu, ka preefschneekem wajagocht wairak lohnes. Raudadams winsch stahstija, ka slimma seewa ar feschchem maseem behneem tam mahjâs baddu mirfstoht. Sapulze nospreeda teem leelaku lohni, un no ta peedewuma Merlengs pirka scho gredsenu. Us tahdu wihti winsch laudis apmahija."

Scho gredsenu arri Atalija us pirfsta dabbuja.

"Un schih's kalla-kehdes ar melleem dimanteem ispuhskotas, kam tahs peederreja?" Atalija teiza.

"Scho kehdi Tarrakano firstene ap kalku walkaja. Wai wehl ne-esseet dsirdejufchi, ka winnai gahjis?"

"Laffiju par winnu kahdâ stahstu-grahmatâ. Firstene bij lohti nelaimiga seewa."

"Winna bij paschas kehneenes meesiga mahfa, tapeh'z waldneeze baidijahs, ka firstene tai kahdu reij gohda krehsla ne-atnemm un fleppeni pawehli dewa, lai Tarrakano apzeetina. Firstene to mannidama aisbehga us Rohmu. Td kehneene nedrihsteteja firstenes aistift, tapeh'z fuhstija kahdu no faweem draugeem, lai peh'z firstenes prezze. Schis draugs, pats firsts buhdams, Tarrakano apprezjeja. Jau-nais pahris ar kuggi us mahjahm brauza. Us juh'ras buhdameem firsts fawu gaspaschu likka kehdes flehgt un atwedda pee kehneenes, un schi pawehleja mahfu zeetumâ mest, kas kahdas uppes mallâ buhwehts. Uppei pahrluhkocht Tarrakano firstene zeetumâ noslihka. Prohwejeet, Atalija, schahs kehdes few ap kalku feet, stahwehs par leeku smukki!"

Atalija dsikkâs dehmâs nogrimmuse prassija: "Wai tad tas laulahs draugs tahdus darbus drihsteteja darriht?"

Tingles lahrds smaidija: "Tas preesteris un tee leezeneeki bij wihti laupitaji, kas par labbu graffi scho darbu izdarrija."

Nu Atalija nehma tohs dimantus no matteem, no peeres, no kalla, no pirfsteem un likka pee mallas.

"Jums lohti flakisti dimanta akmeni!"

"Ta wihti smukkaka wehl ne-esseet redsejufchi," lahrds atbildeja.

„Ta wiffu smukkaka dimanta?“ Atalija ruhkti fmaididama praffija, „ta wiffu smukkaka Sums pa wiffam naw!“

„Sinnams, dahrgaku almenu buhs fehneem un leelungeem deefgan; bet tas smukkakais dimants . . .“

„Tas warr buht tahdam zilwekam irr, kas lup-patäs gehrbees staiga,“ Atalija-atteiza.

Par feho wahrdu Tingles lahrds lohiti brihnejahs.

„Tas wiffu smukkakais dimants irr — firds! Atalija zeeſchi atbildeja.

Lahrds to tuhlin ſapratta un dimantu-kaſtes wahku aizmehra. Nu wajjadſeja firdi ſpiggukohit. Winſch pee Atalijas kahjam noſchdees ſazzija:

„Zuhs effeet ta pirma dahma, kas praſſa, wai man arri firds effoht. Wajjadſeja til praſſiht, ka Zuhs taggad darreet, es buhtu tuhlin atbildejis. Swehreju . . .“

„Neswehreet wis, të naw ne preeſtera, ne leeze-neeku, kas dſird . . .“

„Al Deems, man ar ween wehl to grehku pahmetteet, ka Zuhs ar warru nehmis! Engeli atgreescheem peedohd; un es peedohſchanas luhgdamees Sums pee kahjam krihtu!“

Atalija patahwa, ka jauneklis tai rohkas butſchoja, kahwa tam arri preeſch winnas us zekkeem meſtees, ſkattijahs bes ruhpehm ün bailehwi winnam azzis; winna beidsch wehl lohiti mihligi uſfmaidija un uzmuddinaja, lai wehl dauds tahdu glaudu-wahrdu ſalloht, dohmaht ka tai ſpehka deefgan winnam pretti turretees — jeb dohmaht ka winnu mihletu un ta-deht peeglaudſchanas paneffoht. Bet Tingles lahrds pee ſewis teiza: „Të nu irr; tahdi jau wiffi ſewiſchki!“

„Tizzi man, Atalija, Tewi mihloju, ne të, ka dſihws zilweks, bet të paſuddis. No ta kaunuma, to Tew darriju, warri noprast, zil lohiti Tewi mihku turru. Peedohd! Mihl manni! Gffi manna, lai Taws warru buht!“

(Us preeſchi wehl.)

Dſirkſele.

Daſch eeraddums paleet par tiſkumu, bet eeraddums naw tiſkums.

Tapeh; tehwi tiſkumus gohradams, atſiab; tehwi eeraddumus, fur tee par netiſkumeem tiſkufchi.

Gkur gudri pagasta wetſchi!

Kurſemmë un Widſemmë dauds draudſchu, nowaddu un pagastu, tapeh; arri dauds draudſchu- un pagasta-flohu. Kad no wiffahm to gribbetum paſtaſtiht, tad dauds kas buhtu ſtaſtams, pat plahpim mutte apfuſtu; tadeht ſchoreis til paſtaſim, kas kahda pagasta un ſchi pagasta flohla neſenn notizzis.

Weidsama laika ſtarp mums Latweeſcheem zittads gars eeweſojees: neſapulzejahs wairs ſwehtdeenäs frohgös, fur ſihwo dſerr un trumpes zert, arri natihm nejah; wairs pee meitahm, fur puiſchi zits zitam kaſchoklu ſukka; bet turprettim ſapulzejahs uſ dſeedaſchenu, laſſa grahmatas un awiſes, puiſchi ar

meitahm parunnajahs deenas laika weens ar ohtru, arri neretti ſapulzejuschees ſahk danzohit un kas pawiffam trakki — weetahm teateri ſahk iſrahdiht.

Schahdas trakkas leetas notikka arri tanni flohla, par kurru to paſtaſtiht gribbejahm. Schinni flohla dſeedataji un dſeedatajas ſwehtdeenahm ſapulzejahs, — dſeed, danza un brihſcheem wehl — teateri iſrahda.

Pagaſta waldiſchana, pagaſta gahdiga galwa buhdama, uſ tahdu darboſchanohs ſcheelahn azzihm ſkattijahs un wiffabi publejahs, ſchahdu buhſchenu ſawalſſinaht. Iſdewigs brihdis gaddijahs: flohlas nams ſahka degt, bet nenodegga daſcham pahrgal-wim par ſpihti, kas zerreja, ka labbaku flohlas mahju dabbuſchoht, kad wezza nodegſchoht.

Puſzdeggufcho flohlas nammu wajjadſeja iſlah-piht. Wiffu pirms ſpreeda, woi flohlas iſtaba buhtu grihda leekama, kahda zittäs iſtabäs jaw effoht. Uſ tam pagaſta wetſchi ſazzija tohs gudrus wahrduſ:

„Flohlas iſtaba paleet beſ grihdas, jo flohlas nammä danzajohit, un jo wairak grihdas effoht, jo wairak grihdas danzajohit neleetigi noplehſchoht.“

Peh; dauds zitteem gudreem ſpreedumeem pagaſta wetſchi beigäs noſpreeda: „teateris ja-aileeds.“

Kad nu praſſija, kapeh; newarroht teateri ſpeh-leht, tad uſ tam atbildeja:

„Teateris effoht flohlas nammu aiſdedſinajis.“

Kad nu luhdſa, lai ſcho apwainoſchenu peerah-dohit, tad iſſkaidroja:

„Flohlas nams nekad ne-effoht dedſis, bet til lihds ka ſahluſchi teateri iſrahdiht, arri flohlas nams ſahzis degt, tapeh; teatera ſpehleſchana flohlas mahju aiſdedſinajuſe.“

Raſſitajs mihkais, wai gohdabihjaſchana tewi ne-pahrnemn, no tahdeem gudreem pagaſta wetſcheem dſirdohit, kas jauna laika traklumus eenihd un wezza laika eeraddumus (frohgä eet, dſert, kahtes ſpehlehht u. t. j. pr.) laikam augſti jo augſti gohda.

Tahmeneeks.

Weegls ammats.

Jurris. Taws dehls jaw lahs ſenka iſaudſis; tew buhs winſch drih; ammatä jadohd.

Anſis. Ammatä nedohſchu. Ammatneekam dauds jamahjahs un galwa jalauſa.

Jurris. Dohd wiannu tahdä ammatä, fur beſ mahziſchanahs warr iſtikt.

Anſis. Kas tad tas par ammatu?

Jurris. Raſtneeka ammats, fur beſ mahzeſchanaſ un ſinnaſchanaſ iſteek, til wajjaga jauſus ſtaſtus rakſtiht, jaunäs dſeeſmas taiſiht.

L.

Atbildeſams redaktehrs A. Leitan.

No Benjures atwehlehts.

Rihgä, 24. Auguſt 1872.

Driſtehts un dabbutams pee diſqu- un grahmatu-driſketaja Ernſt Plates, Rihgä, pee Pehtera-baſnijas.